

Lydnadsprovs- bestämmelser Elitklass

Gäller från 2007-01-01

2006-09-01

SVENSKA KENNELKLUBBEN
HUNDÄGARNAS RIKSORGANISATION

Det är viktigt att skilja på sak och person. Och djur.

Är dina hundar och valpar rätt försäkrade? Se till att tryggheten fortsätter från tik till valp. Prata med oss om en bra försäkring för både stora och små. Och din plånbok.

Kontakta Länsförsäkringar där du bor, du hittar oss på agria.se, eller ring Agria KundCenter 020-88 88 88.

Agria
Djurförsäkring

VILLAHEMFÖRSÄKRAD

BILFÖRSÄKRAD

HEMFÖRSÄKRAD

LIV OCH PENSIONS-
FÖRSÄKRAD

DJURFÖRSÄKRAD?

DJURFÖRSÄKRAD?

Bestämmelser för lydadsprov Elitklass

Gäller från 2007-01-01

*De allmänna bestämmelserna är identiska med de som finns i
Lydadsprovsbestämmelser Klass I-III, gällande från 2007-01-01.*

I. Reglernas tillämplighet

Dessa regler gäller för officiella lydadsprov som anordnas av Svenska Brukshundklubben (SBK), Svenska Kennelklubben (SKK) och till SKK anslutna länsklubbar, övriga specialklubbar samt ungdomsförbund.

Sammanförandet av hundar till utställningar, prov och tävlingar ställer krav på såväl arrangör som ägare/förare av hund för att kunna upprätthålla ett gott skydd mot smittsamma sjukdomar och skador på människor, den egna hunden och andra djur. Det är också viktigt att resultatet av bedömningen inte påverkas av otillbörliga förhållanden.

Härutöver gäller i tillämpliga delar SKKs stadgar, samt bestämmelser som utfärdats av myndighet.

2. Rätt att anordna prov

Rätt att anordna officiellt lydadsprov har SBK, SKK och till SKK ansluten länsklubb, övriga specialklubbar eller ungdomsförbund.

3. Ansökan om prov

Officiellt lydadsprov ska ansökas hos SBK för godkännande och fastställande. Ansökan sker enligt SBKs anvisning. Avseende

internationellt lydadsprov elitklass sker, efter SBKs godkännande samt fastställande, ansökan hos FCI via SKK.

4. Redovisning av prov

Redovisning av prov sker enligt SBKs anvisning. Resultat erhållna i officiell klass registreras hos SKK. Championat kan endast tilldelas registrerad hund, hanhund får ej vara kryptorchid.

5. Klassindelning

Lydadsprov indelas i fyra klasser:

- Klass I
- Klass II
- Klass III
- Elitklass

6. Villkor för deltagande

Lydadsprov är öppna för alla hundar, vilket innebär även oregistrerade och kryptorchida hundar.

För deltagande i lydadsprov erfordras att hunden uppnått 10 månaders ålder senast dagen före tävlingstillfället.

För deltagande i internationellt lydadsprov elitklass krävs att hunden uppnått 15 månaders ålder dagen före tävlingstillfället.

För registrerad hund:

- Hunden skall delta under det namn den är registrerad i eller utom Sverige. Hund som tävlar under oriktiga anmälningsuppgifter diskvalificeras.
- Svenskägdd hund skall vid anmälningsstidens utgång vara registrerad i SKK. Svenskägdd hund som är född före 2001-01-01 kan ha norskt registreringsnummer.
- För utlandsägdd hund skall kopia av registreringsbeviset medfölja anmälningsblanketten till tävlingen. I de fall ovanstående krav ej uppfylls kommer erhållna resultat att annulleras.

Observera att om en utländsk hund delägs av en person boende i Sverige, måste hunden vara omregistrerad i SKK före anmälningsstidens utgång.

ID-märkning

Hund född 1997-01-01 eller senare skall vara ID-märkt för att få delta på officiell utställning, officiellt prov eller tävling (gäller även oregistrerad hund).

ID-märkningen kan ske genom tatuering eller genom implantat av microchip som uppfyller ISO-standard 11784 eller 11785.

Spezialklubb äger rätt att bestämma att endast tatuering skall gälla vid klubbens arrangemang.

Deltagare som tillhandahåller egen avläsare äger rätt att delta med microchipmärkt hund oavsett om arrangören beslutat om tatuering.

Vid utställning anordnad av SKKs centralstyrelse eller SKK/länsklubb är arrangören skyldig att tillhandahålla avläsare.

Kontroll av ID-märkning kan ske genom stickprov.

Vaccinationer

Deltagande utländska hundar ska vara införda till Sverige i enlighet med svenska införselbestämmelser för hund avseende rabiesvaccination och avmaskning gentemot bandmask (*Echinococos*).

Deltagande hund skall vara vaccinerad mot valpsjuka enligt följande:

- Hund (valp) under ett års ålder: vid lägst tio veckors ålder.
- Hund över ett års ålder: Hund ska vara vaccinerad vid cirka ett års ålder och därefter får den senast utförda vaccinationen inte vara utförd för mer än 4 år sedan.
- Vid förstagångsvaccination eller för hund som inte vaccinerats vid cirka ett års ålder ska vaccinationen vara gjord minst 14 dagar före tävlingsdagen.

Kontroll av att gällande införsel- och vaccinationsbestämmelser följts kan förekomma.

Vidare rekommenderar SKK att deltagande hundar dessutom är vaccinerade mot parvovirusinfektion och parainfluensa (kennelhosta).

Medlemskap

Deltagande hunds förare skall vara medlem i arrangerande klubb eller i av SKK godkänd utländsk klubb, såvida inte annat särskilt angivits vid provets kungörande.

För deltagande krävs att föraren uppnått lägst 12 års ålder.

Klasser

Klass I är öppen för alla hundar.

Klass II är öppen för hundar som erhållit första pris i klass I.

Klass III är öppen för hundar som erhållit första pris i klass II.

Elitklass är öppen för hundar som erhållit första pris i klass III.

Tävlande som med sin hund erövrat första pris i en klass, får själv välja om tävlan skall ske i närmast högre klass. Om så sker och pris erövras, får hunden inte återgå till tävlan i lägre klass.

Tävlande äger endast rätt att föra en hund per klass vid samma tävlingstillfälle.

Hund får under en och samma dag delta i endast en klass.

7. Hinder för deltagande

Hund som under de senaste sex månaderna före utställning, prov eller tävling ägts av person som av SKKs Disciplinnämnd utslutits eller ålagts förbud att anmäla, föra eller låta framföra hund vid utställning, prov eller tävling, får inte delta.

Smittsam sjukdom

Hund som har en smittsam sjukdom eller ohyra får inte delta.

Hund som under den senaste månaden har haft eller misstänkts ha haft valpsjuka, parvovirusinfektion eller kennelhosta, eller om den under den senaste månaden vistats tillsammans med hund som då var sjuk i någon av dessa sjukdomar får inte delta.

Hund får inte delta tidigare än 2 månader efter avslutad karantänvistelse.

Dräktig tik, valptik och tik som löper

Dräktig tik får inte delta i utställning, prov eller tävling 30 dagar före valpning, beräknat från 63 dagar efter första parningen, samt får ej heller deltagande ske förr än 75 dagar efter valpning oavsett resultatet av valpningen.

Tik som löper får inte delta i lydnadsprov. Undantag vid internationellt lydnadsprov

elitklass där tikar som löper får delta, men då i slutet av tävlingen. Dessa måste hållas utanför tävlingsplatsen tills dess att övriga ekipage har tävlat färdigt.

Mentalitet

Hund som vid tre tillfällen tilldelats 0 pris, på grund av att den visat aggressivitet eller tydligt flyktbeteende äger inte rätt att delta. Med tydligt flyktbeteende menas då hund kastar sig paniskt iväg från domaren och det inte finns någon möjlighet att närma sig hunden på naturlig väg.

Valpar

Valpar under 4 månaders ålder får inte delta på prov, tävling eller utställning och ej heller införas på området.

Öronkupering

Öronkuperad hund född i Sverige eller i annat land där öronkuperingsförbud råder får inte delta. Öronkuperad hund fallen undan dansk-, finsk-, norsk- eller svenskägd tik får inte heller delta.

Svanskupering

Svanskuperad hund får delta endast under förutsättning att den uppfyller någon av följande förutsättningar:

- född i annat land än Sverige och Norge, inte fallen undan svensk- eller norskägd tik och kuperingen när den företogs var tillåten i hundens födelseland.
- är född i Sverige 1993-01-01 eller senare och kuperingen utförts av veterinärmedicinska skäl för att avhjälpa en efter födseln förvärvat skada, samt att intyg om detta på av SKK fastställt formulär (någon av blanketterna F145 Sveriges Veterinärförbund, Dolittle veterinärintyg, Trofast veterinärintyg eller Vetvision veterinärintyg) kan uppvisas i original såväl vid arrangementet som senare.

Svanskuperad hund av rasen dobermann eller rottweiler född 1997-01-01 eller senare i land där kuperingsförbud råder, får inte delta oavsett orsaken till kupeeringen. Observera att detta inte gäller för "Mentalbeskrivning Hund".

Generalklasul och dispensmöjlighet:

Hund som förts ut ur Sverige och som blivit öronkuperad eller svanskuperad eller fått annan i Sverige otillåten åtgärd vidtagen, får efter återinförsel till Sverige inte delta. Detta gäller även valpar undan tik som förts ut ur Sverige, om valparna fötts inom ett år från dagen för utförseln av tiken.

Från denna bestämmelse kan SKKs centralstyrelse medge undantag om det klart framgår att utförseln inte skett för att kringgå bestämmelserna om hinder för deltagande, eller om eljest synnerliga skäl föreligger.

Doping och andra otillbörliga förhållanden

Deltagande hund får inte vara skadad eller sjuk. Den får inte heller vara påverkad på otillbörligt sätt, dvs den får inte vara utsatt för åtgärd som otillbörligt kan påverka utseende, prestation, reaktion eller yttring av skada eller sjukdom.

Detaljerade regler för vilka behandlingar och åtgärder som är otillåtna återfinns i Nationellt dopingreglemente för hund. Här återfinns också regler för dispensansökan.

Det åligger den som är ansvarig för hunden att vid behandling eller annan åtgärd förvissa sig om vad detta kan innebära i fråga om hundens rätt att delta vid utställning, prov eller tävling.

Då utställningsbestyrelse/prov- eller tävlingsledning bestämmer att prov för uttrönande av eventuell doping eller an-

nan otillåten åtgärd ska tas, är den som är ansvarig för hunden skyldig att ställa hunden till förfogande för provtagning och för de ytterligare undersökningar som kan föranledas därav. Manipulation av prov för dopinganalys är förbjuden. Detaljerade regler för provtagningsrutiner mm återfinns i Nationellt dopingreglemente för hund.

Kastrerad hanhund/tik

Operativt kastrerad hanhund medges generell dispens för deltagande.

Styrkande av att hunden efter 6 månaders ålder, men före operation, haft normalt utvecklade och belägna testiklar sker via särskilt intyg (någon av blanketterna F145 Sveriges Veterinärförbund, Dolittle veterinärintyg, Trofast veterinärintyg eller Vetvision veterinärintyg).

Operativt samt kemiskt kastrerad tik medges generell dispens för deltagande.

8. Oacceptabelt beteende

Hundar som under utställning, prov eller tävling uppvisar ett oacceptabelt beteende genom att visa aggressivitet, göra utfall eller på annat sätt uppträda hotfullt mot människor och/eller andra hundar skall avisas från utställnings-/provområdet.

Särskild rapporteringskyldighet för domare och funktionärer

Tjänstgörande domare och funktionär är skyldig att på särskild blankett, skriftligen till SKK rapportera då hund under utställning, prov eller tävling visat oacceptabelt beteende enligt ovan. Det åligger arrangören att tillse att blanketten finns tillgänglig vid arrangemanget.

Exempel på funktionär är: bestyrelse, kommissarie, tjänstgörande veterinär, prov- eller tävlingsledare, ringsekreterare samt figurant vid prov.

9. Anmälan och avgifter

Anmälan på fastställd blankett jämte föreskriven anmälningsavgift skall vara arrangören tillhanda senast den dag anmälningsstiden utgår. Om anmälan och fullständig avgift inte inkommit inom föreskriven tid har arrangören rätt att avvisa anmälan.

Anmälan på plats dagen för tävlingen (sk "drive-in") medges inte.

Anmälan skall ha tagit del av gällande tävlingsbestämmelser.

Anmälningsavgiften skall återbetalas om:

- hund insjuknar eller skadas (styrks av veterinärintyg, återbud lämnas före tävlingsdagen)
- hund på tävlingsdagen, före hundens start, är uppenbart skadad. Detta skall intygas av tävlingsledaren eller domaren.
- tik löper (styrks av intyg, bevitnat av två ojäviga personer, återbud lämnas före tävlingsdagen).
- föraren är sjuk (styrks av intyg inom 8 dagar, återbud lämnas före tävlingsdagen).

I övrigt gäller tillämpliga delar av SKKs Tävlingsbestämmelser, eller arrangerande klubbs bestämmelser. Intyg skall vara arrangören tillhanda senast åtta dagar efter tävlingsdatum.

Då lydadsprov arrangeras i samband med utställning fordras ej att hunden är anmäld till utställningens övriga klasser.

Force majeure

SKK eller medlemsorganisation, som på grund av omständighet som den inte kunnat råda över, såsom arbetskonflikt,

myndighetsbeslut, naturkatastrof, eldsvåda, fel eller försening i leveranser från leverantörer eller liknande omständigheter, inte kan genomföra evenemang inom sin klubbverksamhet på det sätt som planerats, är inte skyldig att återbetala erlagda avgifter som avser sådant evenemang. SKK eller medlemsorganisation äger således rätt att behålla hela eller del av den avgift som inbetalats för icke genomfört evenemang till täckande av uppkomna kostnader. Medlemsorganisationens beslut att behålla inbetald avgift kan överklagas till centralstyrelsen. På motsvarande sätt äger SKK eller medlemsorganisation rätt att begära betalning av en avgift för icke genomfört evenemang av den som inte redan erlagt avgiften.

SKK eller medlemsorganisation svarar inte för skador eller direkta eller indirekta kostnader som åsamkats på grund av icke genomfört evenemang. Inte heller förtroendevald, tjänsteman eller funktionär inom SKK eller medlemsorganisation som fattat beslut om sådant evenemang, svarar för skador eller direkta eller indirekta kostnader.

10. Protest och besvär

Protest kan ej lämnas mot domslut.

Resultat kan ändras i följande fall.

- a. Om fel av teknisk art begåtts.
- b. Om hunden inte haft rätt att delta enligt gällande bestämmelser.

Frågan om ändring av resultat prövas:

1. Efter protest från tävlande vars rätt berörs av det klandrande resultatet.
2. Efter anmälan från tävlingsledningen/bestyrelsen eller från den domare som fattat beslutet.

3. Efter beslut av SKK att av annan anledning ta upp fråga om ändring av visst domslut.

Protest skall vara skriftlig och avlämnas till arrangören senast en halvtimme efter det momenten slutförts i aktuell klass. Den skall handläggas i enlighet med arrangerande klubbs bestämmelser. Avslagen protest ska skriftligen motiveras.

11. Maximering av antalet deltagare /Lottning

Som rekommendation gäller att en domare bör inte döma fler hundar än 25 per dag. Vid en hög anmälningssiffra ska hänsyn tas till plats och övriga omständigheter samt aktuell domare ska alltid vidtalas och ges sitt godkännande.

Arrangör har rätt att begränsa antalet deltagare i en klass. Eventuell bortlottning ska ske bland alla korrekt inkomna anmälningar. Tävlingsdatum ska ej berettas plats skall meddelas detta senast två veckor innan tävlingsdatum.

Vid internationell elitklass är max antal hundar 25. Har den internationella elitklassen ett högre antal hundar anmälda får inte delning ske till två separata tävlingar, detta då det vid utdelande av CACIOB ska vara en och samma tävling. Istället kan två domare anlitas, momenten fördelas då mellan de båda domarna så att respektive domare har dömt samtliga hundar i samma moment.

I elitklass skall lottning av startordning ske.

12. Ansvar /Förarens skyldigheter

Förare är skyldig att väl känna och följa de regler och anvisningar som utfärdas för prov och tävlingar samt de ytterligare anvisningar som meddelas.

Hundägare eller dennes ombud står under pågående utställning, prov eller tävling under det ansvar som följer av lagen om tillsyn över hundar och katter.

Utställare, prov- eller tävlingsdeltagare svarar för att hunden hålls på ett sådant sätt att den inte kan tillfoga sig själv eller andra skada. Förvaring i bil får under inga omständigheter ske under sådana förhållanden att hunden kan ta skada.

Arrangerande klubb fritar sig och sina funktionärer från allt ansvar för skada eller förlust som kan uppstå för hundägare i samband med utställning, prov eller tävling. Detsamma gäller skada som förorsakats av hund under pågående utställning, prov eller tävling om skadan inte bevisligen varit en följd av uppenbart bristande arrangemang.

Aga av hund är förbjuden.

Det åligger deltagare att handla eller uppträda på sådant sätt att det inte skadar eller motverkar SKK eller dess medlemsorganisationer samt att på prov, utställning eller tävling inte agera på sådant sätt att det påverkar andra hundars chanser till rättvis bedömning och att inte heller uttala sig nedsättande om andra hundar, funktionärer eller deltagare.

Samtliga hundar ska ställas till förfogande för de undersökningar och de provtagnings- ar som kan föränas av kontroll av doping och andra otillbörliga förhållanden.

När veterinärintyg återopas för en hund ska detta vara utfärdat på någon av blanketterna F145 Sveriges Veterinärförbund, Dolittle veterinärintyg, Trofast veterinärintyg eller Vetvision veterinärintyg. Arrangör äger rätt att kopiera veterinärintyg.

13. Poäng-/ betygsskala, Gult resp rött kort

Bedömning sker med betygsättning enligt poängskalan:

0 (ej godkänd) - 5 - 5,5 - 6 - 6,5 - 7 - 7,5 - 8 - 8,5 - 9 - 9,5 - 10.

Betygen multipliceras med för varje moment angiven koefficient.

Domaren skall i bedömningsprotokollet anteckna anledning till betyg understigande betyg 10.

Öppen bedömning är obligatorisk i samtliga klasser.

Gult resp rött kort

I elitklass tillämpas i enlighet med FCI:s regelverk gult och rött kort. Gult kort innebär varning. Rött kort innebär diskvalificering. Domaren kan ge varning (gult kort) på grund av förares eller hunds uppträdande. Om domaren visar gult kort två gånger innebär det diskvalificering (rött kort). (Se även punkt 15).

Krav för godkännande mm

Klass I, poäng/pris:

Hund som uppnår 160 poäng tilldelas 1:a pris

Hund som uppnår 140 men ej 160 poäng tilldelas 2:a pris

Hund som uppnår 100 men ej 140 poäng tilldelas 3:e pris

Klass II, poäng/pris:

Hund som uppnår 160 poäng tilldelas 1:a pris

Hund som uppnår 140 men ej 160 poäng tilldelas 2:a pris

Hund som uppnår 100 men ej 140 poäng tilldelas 3:e pris

Klass III, poäng/pris:

Hund som uppnår 255 poäng tilldelas 1:a pris

Hund som uppnår 224 men ej 255 poäng tilldelas 2:a pris

Hund som uppnår 192 men ej 224 poäng tilldelas 3:e pris

Elitklass, poäng/pris:

Hund som uppnår 256 poäng tilldelas 1:a pris

Hund som uppnår 224 men ej 256 poäng tilldelas 2:a pris

Hund som uppnår 192 men ej 224 poäng tilldelas 3:e pris

Internationellt lydnadsprov Elitklass

Vid internationellt lydnadsprov elitklass tilldelas bästa 1:a pristagare CACIOB och näst bästa 1:a pristagare reserv-CACIOB. Om de bästa 1:a pristagarna erhållit samma poäng skall de, i avvaktan på regeländring från FCI, särskiljas enligt följande: Som vinnande hund anses den som har högsta sammanlagda poäng i momenten 3, 5 och 6. Är även denna poängsumma densamma skall omprov ske av dessa moment till dess att hundarna kan särskiljas.

För tävlan om CACIOB eller reserv-CACIOB krävs att hunden har uppnått 15 månaders ålder, är registrerad i en stambok som är erkänd av FCI.

CACIOB och reserv-CACIOB kan inte tilldelas oregistrerad eller kryptorchid hund.

Svenskt lydnadsmästerskap (SM)

SM arrangeras av SBK. Berättigad att anmäla är svenskägd hund som under kvalificeringsperioden (omfattar tiden från anmälningstidens utgång för föregående års SM till anmälningstidens utgång för innevarande års SM) minst tre gånger er-

hållit första pris i elitklass. SM arrangeras i elitklass. De speciella bestämmelserna för SM finns i SBKS tävlingsprogram.

Lydnadsdiplom/titel

Lydnadsdiplom, titel klass I, LP I

Tre 1:a pris i klass I på lydnadsprov

Lydnadsdiplom, titel klass II, LP II

Tre 1:a pris i klass II på lydnadsprov

Lydnadsdiplom, titel klass III, LP III

Tre 1:a pris i klass III på lydnadsprov

Lydnadsdiplom, titel elitklass, LPELIT

Tre 1:a pris i elitklass på lydnadsprov

Lydnadsdiplom kan även tilldelas oregistrerad och kryptorchid hund.

Regler för erhållande av lydnadschampionat återfinns i Svenska Kennelklubbens tävlingsbestämmelser.

14. Kommandoord/ Handtecken mm.

I dessa regler angivna kommandoord är önskvärda.

Tävlande skall i förväg anmäla till domaren om handtecken kommer att användas. Handtecken får endast användas i moment där så anges. Använder föraren handtecken så får detta i princip inte utsträckas längre i tiden än ett muntligt kommando, dvs ett för långt kvarhållande av handtecknet påverkar betyget i negativ riktning.

Vid momentet apportering skall föremålet vara anpassat till hundens storlek. (Gäller inte apporteringsföremål i momentet vittningsprov). Vid inomhusprov bör inte rullande apporteringsföremål användas.

Beträffande bedömningsordningen av de olika momenten rekommenderas den i reglerna angivna ordningsföljden.

15. Hunds framförande

Tävlande äger inte rätt att med hund beträda lydnadsring/plan när densamma är iordningställd för dagens tävling.

Utgångsställning är sittande vid förarens vänstra sida.

Vid förflyttning mellan momenten skall hunden följa vid förarens sida.

Om inte annat anges sker förarens kommandon efter tävlingsledarens order.

Vid hunds inkommande till den stillastående förarens sida accepteras att den först sätter sig framför och sedan kommenderas in till vänster sida. Föraren avgör när hunden ska kommenderas in.

Tävlande får inte ta emot hjälp av utomstående under tävlingen.

Domaren äger rätt att vid oförmåga hos hunden avbryta ett moment.

Hund som utträttat naturbehov på planen under eller mellan moment i elitklass diskvalificeras. I övriga klasser underkänns "Helhetsintryck" och momentet i fråga.

Vid störande skall eller där hunden synes vara ur funktion, äger domaren rätt att avbryta hundens deltagande från vidare tävlan.

Den tävlande får inte genom klappning eller liknande uppmuntra hunden under ett moments genomförande. Detta är däremot tillåtet efter varje avslutat moment. I fall av överdriven uppmuntran (exempelvis lek, hopp i famn, slalom mellan föraren ben etc) påverkas i klass I och II betyget för helhetsintryck. I klass III har domaren möjlighet att muntligen påtala oönskat uppträdande. Om föraren inte åtyder har domaren rätt att avstänga hunden från vidare tävlan vid det aktuella provet.

Uppmuntran får inte heller ske medelst godis eller tekniska hjälpmedel (boll, ring o dyl) från och med att ekipaget beträder ringen/planen och till att denna lämnats. Om så sker avstås hunden från vidare tävlan vid det aktuella provet.

Vid gruppmoment (platsliggande och sittande) gäller att fel, som hundarna begår, ska rättas till vid risk för slagsmål hundar emellan eller om hund, som lämnat sin plats, stör andra hundar. I dylika fall ger domaren order om sådan hunds avhämtning. Om momentet pga tekniskt fel (t ex hundslagsmål) måste göras om, får inte de hundar som är vållande/delvallande till den inträffade störningen delta. Ej heller får de hundar som oberoende av störningen redan åsamkat sig ett underkänt betyg delta. För de hundar som får delta gäller att betygssättningen endast får påverkas av det som inträffar vid det förnyade utförandet.

Gult resp Rött kort, avser elitklass (I enlighet med FCI:s regelverk)

Om hunden lämnar föraren under ett moment (avbryter momentet) men är kvar på tävlingsplanen, får föraren utan att flytta sig kalla in hunden. Om hunden återvänd-er på 1:a kommandot ger domaren en varning (visar gult kort) och momentet underkänns, men ekipaget kan fortsätta med nästa moment. Om hunden ej kommer på 1:a kommandot eller beteendet upprepas sker diskvalificering (domaren visar rött kort). Om hunden lämnar föraren mellan momenten, men är kvar på tävlingsplanen får föraren utan att flytta sig kalla in hunden. Om hunden återvänder på 1:a kommandot ger domaren en varning (visar gult kort) och ekipaget kan fortsätta tävlingen. Om hunden ej återvänder på 1:a kommandot eller lämnar en andra gång diskva-

lificeras ekipaget (domaren visar rött kort). Om hunden lämnar tävlingsplanen diskvalificeras ekipaget (domaren visar rött kort).

Om hunden uppträder störande genom ihållande skall eller gnäll kan domaren först ge varning (visar gult kort). Om uppträdandet fortsätter kan domaren diskvalificera hunden genom att visa rött kort. Samma sak gäller för störande skall och gnäll mellan momenten.

Den tävlande får inte genom klappning eller liknande uppmuntra hunden under ett moments genomförande. Detta är däremot tillåtet efter varje avslutat moment. I fall av överdriven uppmuntran (exempelvis lek, hopp i famn, slalom mellan föraren ben etc) kan domaren i elitklass varna föraren genom att visa gult kort. Om en andra incident, som föranleder varning inträffar, visar domaren rött kort och ekipaget diskvalificeras.

Tjuvstart

Hund, som i moment där den sändes från förarens sida, tjuvstartar kan i klass I-III tilldelas högst betyg 6, detta under förutsättning att hunden omedelbart låter sig inkallas till sidan igen, annars underkänns den. I elitklass underkänns hunden vid tjuvstart.

Vid hoppmoment där hunden vid tjuvstart har passerat hindret underkänns momentet.

16. Funktionärer

Domare

Lydnadsprovsdomare auktoriseras av SBK/SKK. Bruksprovsdomare av 2:a klass äger rätt att döma klass I, II och III. Bruksprovsdomare av 1:a klass och Lydnadsprovsdomare (ny utbildningsgång) äger rätt att döma samtliga lydnadsklasser.

För utländsk domare (från annat land än Sverige) krävs tillstånd från hemlandet via SKK.

Domare som inte dömt lydnadsprov under de 2 senaste åren äger inte rätt att döma lydnadsprov förrän förnyad prövning av kompetensen skett enligt SBK/SKKs bestämmelser.

Domare får ej tävla i någon klass på prov där domaren själv dömer. Ej heller döma hund som under de senaste sex månaderna före provet ägts, tränats, eller tävlats av domaren eller person i domarens hushåll.

Bruksprovsdomare vars auktorisation via SBK upphör efter utgången av det kalenderår under vilket vederbörande fyllt 70 år äger rätt att fortsätta att döma lydnadsprov. Dock skall anmälan om detta ske till SBK/SKK.

Tävlingsledare

En person som är väl insatt i tävlingsreglerna kan fungera som tävlingsledare. Vid tävlan om svenskt mästerskap skall dock särskild tävlingsledare utses. Denna skall vara domare eller inneha speciell kompetens som tävlingsledare. Arrangören må dock vid såväl ordinarie lydnadsprov som vid SM i lydnadsprov utse biträdande tävlingsledare, för vilken formell kompetens inte erfordras.

Utmärkelser vid prov arrangerade av SKK

Band

Svart/rött/gult band tilldelas hund som erhållit pris i lydudsprov oavsett klass.

Rött band tilldelas 1:a pristagare i lydudsprov oavsett klass.

Blått band tilldelas 2:a pristagare i lydudsprov oavsett klass.

Gult band tilldelas 3:e pristagare i lydudsprov oavsett klass.

Vitt band tilldelas hund som erhållit CACIOB.

Orange band tilldelas hund som erhållit reserv-CACIOB.

Kokard

Svart/röd/gul kokard tilldelas **bästa** 1:a-pristagare i elitklass samt hund som på ifrågavarande utställning uppnått lyduds-championat.

Hederspris

Hederspris tilldelas hund som på ifrågavarande utställning uppnått lyduds-championat.

Lydnadsprov Elitklass

Utförande samt bedömningsanvisning

Om inget annat anges börjar och slutar momentet i utgångsställning.

I. Sittande i grupp i 2 min

Koeff 3 Maxpoäng 30

Kommando: "Sitt" - "Stanna kvar"

Utförande:

Hundarna placeras i en rad med ca 3 m mellanrum. Förarna avlägsnar sig gående till en plats utom hundarnas synhåll och stannar där i 2 min. På tävlingsledarens order återgår förarna till tävlingsplanen och ställer upp på linje, varefter förarna beordras att återgå och ställa upp bredvid sin hund.

Bedömning:

Momentet börjar när förarna lämnar hundarna och slutar när förarna återvänt till hundarna och tävlingsledaren angett momentet slut.

För erhållande av högsta betyg skall hunden sitta lugnt med bibehållen frontriktning, samt exempelvis inte lyfta på frambenen. Hund som förflyttar sig mer än sin kroppslängd underkänns i momentet. Hund som ställer eller lägger sig underkänns i momentet om det sker innan föraren beordrats avhämta hunden. Om det sker efter 2 min, när föraren beordrats avhämta hunden, skall högst betyg 5 utdelas.

Om en hund skäller 1-2 gånger dras 1-2 betygsenheter. Hund som skäller hela tiden underkänns i momentet. För hund som är orolig dras 1-2 betygsenheter. Hunden får se sig runt om det förekommer störningar eller störande ljud utanför ringen.

Om en hund reser sig och går nära en annan hund, på ett sådant sätt att risk för slagsmål föreligger, ska momentet avbrytas och göras om för samtliga hundar utom den som orsakat störningen.

Uppläggning:

Tiden för momentet tas från det ögonblick då förarna försvunnit ur hundarnas åsyn.

Momentet bör utföras med minst 3 hundar i gruppen, men inte med fler än 6.

Vid endast en deltagare och där ej lämpliga hundar finns att använda, får momentet genomföras med endast en hund.

Sedan förarna lämnat hundarna, får hundarna inte påverkas genom kommandon, tecken eller dylikt.

2. Platsliggande i grupp i 4 min med störning Koeff 2 Maxpoäng 20

Kommando: "Plats" - "Stanna kvar" - "Sitt"

Utförande:

Förarna med hundarna i utgångsställning står på rad med ca 3 m mellanrum. Förarna lägger hundarna en efter en efter order av tävlingsledaren. Förarna går till en plats utom hundarnas synhåll. Hundarna skall kvarligga under 4 min och under denna tid utsättas för störningar, genom att en person "går slalom" mellan dem i båda riktningarna. När tiden är ute beordrar tävlingsledaren förarna att återgå till tävlingsplanen och ställa upp på linje. Tävlingsledaren beordrar därefter förarna att återgå och bli stående ca 3 m bakom hundarna, varefter förarna beordras fram till hundarna och beordras därefter en och en att kommendera upp hundarna till utgångsställning.

Nedläggande sker från vänster till höger och uppsättande från höger till vänster, så att den som läggs först sätts upp sist och vice versa.

Bedömning:

Momentet börjar då tävlingsledaren beordrar nedläggning av den första hunden och är slut när förarna återvänt till hundarna och samtliga hundar intagit utgångsställning.

Hund som ställer sig eller sätter sig medan föraren är utom synhåll eller kryper mer än sin kroppslängd underkänns i momentet. Hund som ställer sig eller sätter sig efter att tiden har gått ut och förarna kommit in i ringen kan ges högst betyg 5.

Hund som lägger sig före kommando (ex på annan förares kommando) eller sätter sig upp sedan föraren återvänt men före kommando kan ges högst betyg 8. Hund som ligger på sidan ges högst betyg 7.

Om en hund skäller 1-2 gånger dras 1-2 betygsenheter. Hund som skäller hela tiden underkänns i momentet. Hund som är orolig, t ex skiftar kroppsvikten från sida till sida skall ges betygsneddrag. Hunden får se sig runt om det förekommer störningar eller störande ljud utanför ringen.

Om en hund reser sig och går nära en annan hund, på ett sådant sätt att risk för slagsmål föreligger, ska momentet avbrytas och göras om för samtliga hundar utom den som orsakat störningen.

Upplägning:

Tiden för momentet tas från det ögonblick då förarna försvunnit ur hundarnas åsyn.

Momentet bör utföras med minst 3 hundar i gruppen, men inte med fler än 6.

Sedan förarna lagt ner och lämnat hundarna, får hundarna inte påverkas genom kommandon, tecken eller dylikt.

3. Fritt följ

Koeff 3 Maxpoäng 30

Kommando: "Fot"

Utförande:

Fritt följ skall provas i normal marsch, långsam marsch och språngmarsch tillsammans med vändningar till höger och vänster, helomvändningar och halter. Den okopplade hunden skall villigt följa sin förare, gå till vänster om föraren med huvudet eller bogen i höjd med förarens vänstra knä och följa föraren parallellt. När föraren stannar måste hunden omedelbart och utan kommando inta utgångsställning. Föraren skall under momentets genomförande röra sina armar på ett naturligt sätt.

Hunden skall även prövas vid förflyttningar från halt 2 till 3 steg i olika riktningar samt i vändningar på stället.

Vid nytt marschanträde, förändring av tempo, sidoförflyttningar samt vändningar på stället får kommandot upprepas.

Bedömning:

Momentet börjar vid första marschanträdet och slutar då hunden intagit utgångsställning, efter den avslutande halten.

Hund som lämnar föraren eller följer denne på ett avstånd av mer än 0,5 m under större delen av momentet underkänns. Om hunden rör sig långsamt ("släpar") skall högst betyg 6-7 utdelas. Felaktig frontlinje vid halter skall ge avdrag med 2 betygsenheter.

4. Stå, sitt och ligg under marsch

Koeff 3 Maxpoäng 30

Kommando: "Stå" - "Sitt" - "Ligg" - "Fot"

Utförande:

Momentet utförs under marsch i en 8 x 8 m fyrkant med hunden på insidan (vänster varv). Fyrkantens hörn kan exempelvis markeras med koner. Hunden skall snabbt reagera på stå, sitt och ligg vid kommando.

Förare och hund ställer upp mitt på en av sidorna av fyrkanten. Föraren skall sedan efter order från tävlingsledaren ställa, sätta respektive lägga hunden mitt på var och en av de följande sidorna. Då hunden placeras i en position går föraren ett varv och tar sedan med hunden vid passerandet, för att kommendera den till nästa position mitt på nästa sida, respektive efter sista positionen göra halt vid utgångsläget. Föraren äger rätt att kommendera "Fot" vid passerande av hunden.

Ställande, läggande och sättande skall ske parallellt med den tänkta linjen mellan hörnen. Hörnen skall utgöras av en 90 graders vinkel och ej "rundas".

Bedömning:

Momentet börjar vid första marschanträdet och slutar i och med den avslutande halten. Hund som en gång intar fel position kan inte ges högre betyg än 7. Hund som

missar en position kan inte ges högre betyg än 6; för att position ska räknas får hunden inte förflytta sig mer än en gång sin egen längd efter kommando, och skall inta kommenderad position innan föraren passerat nästa hörn i fyrkanten. För godkännande måste åtminstone 2 positioner utföras. I bedömningen skall vikt också läggas vid tempo och position i det fria följet liksom 90 graders vinklarna i hörnen.

5. Inkallande med ställande och läggande   Koeff 4 Maxpoäng 40

Kommando: "Ligg" - "Stanna kvar" - (Hundens namn) "Hit" - "Stå" eller handtecken - "Ligg" eller handtecken

Utförande:

Hunden lämnas i liggande ställning varefter föraren går 30-35 m i anvisad riktning. På tävlingsledarens order inkallas hunden. Vid utsatt markering kommenderas den stanna i stående ställning. Efter nytt inkallningskommando kommenderas hunden till liggande vid nästa utsatta markering, varefter den inkallas.

Föraren skall utan order från tävlingsledaren själv ge kommando vid ställande samt läggande. Kommando ges vid utsatta markeringar vid sidan av sträckan, vilka skall vara väl synliga för föraren. Dessa skall finnas vid en tredjedel av sträckan respektive två tredjedelar av sträckan. Order till föraren att inkalla hunden ges av tävlingsledaren. Vid första inkallningskommandot får hundens namn användas i kombination med kommandot.

Bedömning:

Momentet börjar då tävlingsledaren beordrar nedläggning av hunden och slutar då hunden intagit utgångsställning.

Hund som före första inkallningskommandot avviker mer än 3 gånger sin egen längd från platsen underkänns. Hund som ändrar ställning före första inkallningskommandot kan inte ges högre betyg än 7. För högsta betyg får hunden ej förflytta sig mer än 1 gång sin egen längd efter kommando för stå resp ligg har gets.

Det är viktigt att hunden reagerar villigt på inkallningskommandona. Om totalt mer än 3 inkallningskommandon måste ges kan högst betyg 6 erhållas. Hund som förflyttar sig mer än 3 gånger dess kroppslängd, efter det att kommando för stå eller ligg har givits kan ges högst betyg 6. Långsamma rörelser anses vara ett fel: hunden skall röra sig med god fart, åtminstone i snabbt trav. Om hunden missar en ställning, (överskrider gränsen), skall inte mer än betyg 6 erhållas. Om inget försök till stannande görs vid en av positionerna kan inte mer än betyg 5 ges. Om varken stå eller ligg utförs, eller genomförs i omvänd ordning, underkänns momentet.

Upplägning:

Om hunden inte stannat inom ca 8 m ges trots det order om ny inkalling.

6. Sändande med dirigering, platsläggande och inkallning

Koeff 4 Maxpoäng 40

Kommando: "Framåt" - "Stå" - "Höger/Vänster" och/eller handtecken - ("Stå"), "Ligg" - "Hit"

Utförande:

Hunden skickas till en kon ca 10 m från startpunkten. Hunden kommenderas till stående vid konen och skall bli stående inom en cirkel med en radie av 2 m från konen. Efter ca 3 sek beordras föraren att sända hunden till en ruta som är 3 x 3 m placerad ca 25 meter från startpunkten. När hunden nått rutan nedläggs den. På tävlingsledarens order skall föraren gå mot hunden. Ca 2 meter från rutan beordras föraren att vinkla och efter ca 10 m att vinkla ytterligare en gång och därefter gå mot startpunkten. Efter ca 10 m beordrar tävlingsledaren föraren att kalla in hunden under fortsatt marsch. Vid återkomsten till utgångspunkten görs halt.

Bedömning:

Momentet börjar då ekipaget ställt upp i utgångsställning i riktning mot konen och slutar i och med den avslutande halten.

Förare som riktar in hunden underkänns i momentet.

Hundens vilja att följa dirigeringar och kommandon, hundens tempo och direkt riktning skall premieras. För högsta betyg ska hunden röra sig i en rät linje till konen och till rutan, och gå in i rutan framifrån. För högsta betyg får föraren ge totalt högst 6 kommandon om ett är "ståkommando" i rutan. Väljer föraren att lägga hunden direkt i rutan utan att först ge "ståkommando" får, för högsta betyg, endast totalt 5 kommandon ges. Hund som agerar självständigt skall ges betygsneddrag. Det betyder t ex att ståkommando vid konen och liggkommando i rutan måste ges.

Hunden skall i sin helhet (med alla 4 tassarna) befinna sig inom cirkeln innan föraren beordras att kommendera den mot rutan. En hund som sätter eller lägger sig vid konen skall inte ges högre betyg än 8. Om hunden lägger sig ned utanför 2 m-cirkeln runt konen eller utanför rutan skall momentet underkännas.

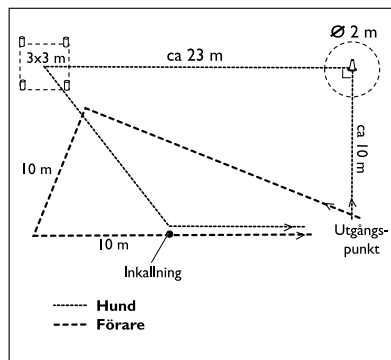
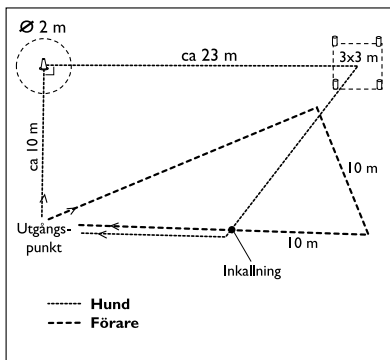
För att erhålla betyg skall hunden i sin helhet, med undantag för svansen, befinna sig innanför rutan. Momentet underkänns om hunden ändrar ställning innan förarens andra vinkling. Högst betyg 5 ges om hunden ändrar ställning efter förarens andra vinkling, men före kommando. Hund som förflyttar sig i rutan utan att resa sig kan inte ges högre betyg än 7. Hund som korsar rutans gräns före inkallning underkänns i momentet. Hund som rör sig markant långsamt, kan inte ges högre betyg än 6.

Upplägning:

Vinkeln mellan sträckorna utgångspunkten-konen och konen-rutan skall vara ca 90 grader. Rutans hörn skall vara markerade med koner. Konen samt rutans koner ska vara ca 15 cm höga och väl synliga för föraren.

Vid konen skall markeras en cirkel med ca 2 m radie och konen som mittpunkt.

Rutans fyra sidor ska markeras med färg, sågspån, tape eller på annat lämpligt sätt. De fyra linjerna ska dras mellan konernas ytterkanter. Avståndet mellan utgångspunkten och rutans mitt skall vara ca 25 m.

7. Apportering med dirigering

Koeff 3 Maxpoäng 30

Kommando: "Framåt" - "Stå" - "Höger/Vänster" och/eller handtecken - "Apport" - "Loss".

Utförande:

3 träapporter placeras ut väl synliga på rad med ca 5 m mellanrum. Föraren och hunden placeras ca 20 m från apporten i mitten. Föraren ges order att skicka hunden fram till en kon ca 10 m från startpunkten. Hunden kommenderas till stående vid konen och skall bli stående inom en cirkel med en radie av 2 m från konen. Efter ca 3 sek beordras föraren att dirigera hunden till den lottade apporten (vänster eller höger) och hunden skall då apportera och därefter avlämna apporten korrekt.

Bedömning:

Momentet börjar då ekipaget intagit utgångsställning, vända mot konen då tävlingsledaren placerar ut de 3 apporterna, och slutar då hunden avlämnat föremålet, med följande undantag:

- Om hunden avlämnar föremålet sittande framför föraren skall den därefter, på förarens kommando, inta utgångsställning.

Förare som riktar in hunden underkänns i momentet.

Hunden skall i sin helhet (med alla 4 tassarna) befinna sig inom cirkeln innan föraren beordras att kommendera den mot apporten. En hund som sätter eller lägger sig vid

konen skall inte ges högre betyg än 8. Hund som tjuvstartar från konen kan inte ges högre betyg än 7.

Speciell uppmärksamhet skall ges till hundens vilja att följa givna dirigeringskommandon, hundens tempo och att ta kortaste väg till rätt apport. Avdragets storlek för extra dirigeringskommandon beror på kommandots styrka och hundens vilja att följa dessa. Om hunden lyfter upp fel apport skall momentet underkännas.

Om hunden tappar apporten men tar upp den av sig själv är maxbetyg 7, om ett extra kommando är nödvändigt är maxbetyg 5. Om hunden släpper apporten bredvid föraren, men föraren kan ta upp den utan att förflytta sig är maxbetyg 5.

Om hunden tuggar på apporten erhålls maximalt betyg 7. Vid kraftigt tuggande är maxbetyget 5. Vid mycket kraftigt tuggande eller demolering av apporten är betyget 0.

Uppläggning:

Konen ska vara väl synlig för föraren och ca 15 cm hög. Samma placering av kon som används vid moment 6 får inte användas i detta moment. Vid konen skall markeras en cirkel med ca 2 m radie och konen som mittpunkt.

Tävlingsledaren lottar för varje ekipage vilken av ytterapporterna (höger eller vänster) som skall apporteras, och meddelar föraren detta. Den lottade apporten - vänster eller höger - placeras alltid ut först (observera att den mittersta apporten aldrig lottas). Under tiden detta sker är hund och förare placerade mitt emot den mittersta apporten.

Storleken på apporterna skall vara anpassad till hundens storlek, men föraren äger rätt att välja storlek.

8. Apportering av metallföremål och hopp över hinder

Koeff 3 Maxpoäng 30

Kommando: "Hopp" - "Apport" - "Loss"

Utförande:

Föraren, med hunden i utgångsställning, står vänd mot ett hinder på ett avstånd av ca 3 m.

Sedan föraren kastat en av tävlingsledaren utlämnad metallapport över hindret skall hunden på kommando hoppa över hindret, hämta föremålet, hoppa tillbaka över hindret och därefter sätta sig framför eller vid sidan av föraren och på kommando avlämna föremålet.

Hindret skall vara 1 m brett, täckt och hopphöjden densamma som hundens mankhöjd, avrundat till närmaste 10 cm. På begäran av föraren kan höjden sättas högre, dock högst 1 m.

Bedömning:

Momentet börjar då föraren ställt upp med hunden i utgångsställning och slutar då hunden avlämnat föremålet, med följande undantag:

- Om hunden avlämnar föremålet sittande framför föraren skall den därefter, på förarens kommando, inta utgångsställning.

Hund som vidrör hindret, oavsett hur lätt detta sker, skall inte ges högre betyg än 8. Hund som använder redskapet som stöd underkänns.

Apporтерingskommandot skall inte ges senare än i det att hunden påbörjar sitt hopp. Om hunden tappar apporten men tar upp den av sig själv är maxbetyg 7, om ett extra kommando är nödvändigt är maxbetyg 5. Om hunden släpper apporten bredvid föraren, men föraren kan ta upp den utan att förflytta sig är maxbetyg 5.

Om hunden tuggar på apporten erhålls maximalt betyg 7. Vid kraftigt tuggande är maxbetyget 5. Vid mycket kraftigt tuggande eller demolering av apporten är betyget 0.

Uppläggning:

Storleken på apporten skall vara anpassad till hundens storlek, men föraren äger rätt att välja storlek.

9. Vittringsprov och apportering

Koeff 3 Maxpoäng 30

Kommando: "Sök-apport" - "Loss"

Utförande:

Innan momentet startar överlämnar tävlingsledaren – utan att vidröra det – ett apportföremål till föraren, som märker det med sitt startnummer. Föraren får hålla i föremålet ca 5 sek. Hunden får inte vidröra eller lukta på föremålet. Därefter ombeds föraren att vända sig om och överlämna föremålet till tävlingsledaren. Föraren avgör om hunden skall vända sig om eller ej. Tävlingsledaren lägger ut förarens föremål - utan att vidröra detta - ca 10 m från föraren tillsammans med 5 likadana vidrörda föremål. På tävlingsledarens order kommenderar föraren hunden att apportera förarens föremål. Hunden skall kunna välja ut förarens föremål, apportera och avlämna detta korrekt.

Bedömning:

Momentet börjar då ekipaget ställt upp i utgångsställning i riktning mot de utlagda apporterna och slutar då hunden avlämnat föremålet, med följande undantag:

- Om hunden avlämnar föremålet sittande framför föraren skall den därefter, på förarens kommando, inta utgångsställning.

Speciell uppmärksamhet skall ges till hundens vilja att arbeta och till tempo. Hund som före momentet tillåts nosa på eller ta apportföremålet i munnen underkänns. Ges något kommando då hunden är vid apporterna underkänns momentet. Lyfter hunden fel föremål skall momentet underkännas.

Om hunden tappar apporten men tar upp den av sig själv är maxbetyg 7, om ett extra kommando är nödvändigt är maxbetyg 5. Om hunden släpper apporten bredvid föraren, men föraren kan ta upp den utan att förflytta sig är maxbetyg 5.

Om hunden tuggar på apporten erhålles maximalt betyg 7. Vid kraftigt tuggande är maxbetyget 5. Vid mycket kraftigt tuggande eller demolering av apporten är betyget 0.

Uppläggning:

Föremålen ska ha en storlek av 8-10 cm x 2 cm x 2 cm och får ej vara färgade eller på annat sätt behandlade.

Föraren står under utläggningen med ryggen mot apportionerna, som läggs ut i en cirkel med ca 1 m diameter eller på en horisontell linje av ca 2 m längd. Läggs apportionerna på en linje får emellertid inte förarens apport placeras längst ut. Apportionerna placeras i samma mönster för samtliga hundar men placering av förarens föremål kan variera.

Hunden äger rätt att arbeta i maximalt 0,5 min. Det skall finnas 6 nya föremål för varje startande hund.

10. Fjärrdirigering

Koeff 4 Maxpoäng 40

Kommando: "Ligg" - "Stanna kvar" - "Sitt" och/eller handtecken - "Stå" och/eller handtecken - "Ligg" och/eller handtecken.

Utförande:

Efter tävlingsledarens anvisning läggs hunden på en förutbestämd plats. På tävlingsledarens order avlägsnar sig föraren från hunden till en anvisad plats ca 15 m från hunden. Tävlingsledaren visar föraren, med hjälp av skyltar, i vilken ordning hunden skall ändra ställning. Hunden skall ändra ställning 6 gånger.

Bedömning:

Momentet börjar då tävlingsledaren beordrar föraren lägga hunden och slutar när föraren återvänt och hunden intagit utgångsställning.

Avseende skall fästas vid hundens tempo vid ändring av ställningar, hur distinkt positionen intas, hur väl positionen hålls och hur mycket den förflyttar sig.

För att godkännas får hunden inte förflytta sig mer än en gång sin egen kroppslängd i någon riktning från utgångsställningen. Förflyttningar i olika riktningar summeras.

Om hunden missar en ställning av de 6 skall högst betyg 7 erhållas. Om hunden hoppar över en position och intar nästa är betyget 0. Hunden skall ändra ställning minst 5 gånger för att godkännas. Om hunden intar utgångsställning innan föraren återkommer till den, är maxbetyg 8.

Uppläggning:

Ordningföljden mellan de olika positionerna bestäms av tävlingsledaren och skall vara lika för samtliga hundar.

Tävlingsledaren skall stå så att han/hon ej ser hunden och skall byta skylt med ca 3 sek mellanrum.

En gräns markeras genom en tänkt linje bakom eller framför hunden.

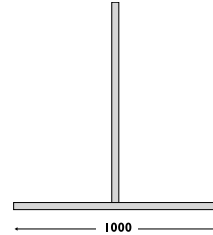
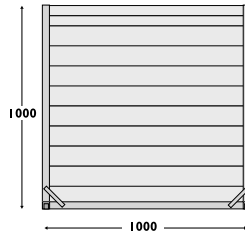
Varje ställning skall visas 2 gånger och sista ställningen skall vara liggande.

Total maxpoäng i Elitklass = 320 poäng

HINDER

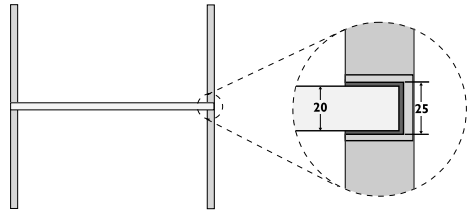
Rekommenderat utseende

9 st plankor 100 x 20 mm
varav den nedersta fast
förankrad i ramen.

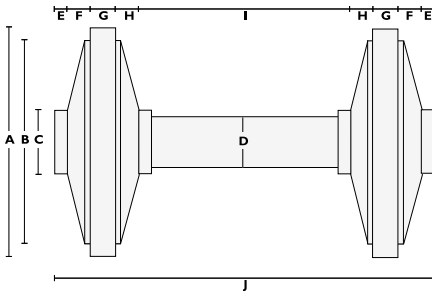
2 st plankor 50 x 20 mm

Stativet består av U-profil
med 25 mm innermått.

APPORTFÖREMÅL, METALL

Rekommenderat utseende, material lättmetall

	Liten	Stor
A Ø	90 mm	115 mm
B Ø	80 mm	105 mm
C Ø	25 mm	30 mm
D Ø	20 mm	25 mm
E	5 mm	7,5 mm
F	10 mm	12 mm
G	10 mm	12 mm
H	10 mm	12 mm
I	80 mm	105 mm
J	150 mm	190 mm

APPORTFÖREMÅL, VITTRINGSPROV

Rekommenderat utseende

Föremålen skall vara ca. 8–10 cm långa och 2 cm tjocka.

Minska risken för skador

Några råd vid träning och tävling

En informationstext sammanställd av:

Malena Lindberg, tf veterinär

Dan Grill, leg veterinär

Kjerstin Pettersson, leg sjukgymnast

Institutionen för Kirurgi och Medicin smådjur, SLU, Uppsala

på uppdrag av Svenska Brukshundklubben och Agria Djurförsäkring

Den unga hunden

Grunden till god hundhälsa börjar med god avel. Foder av god kvalitet och i lämplig mängd samt sund träning är andra viktiga omgivningsfaktorer för en god uppväxt. Det är viktigt att den växande hunden får röra sig på ett varierat och naturligt sätt. Belastas inte leder, skelett och muskulatur tillräckligt under uppväxten är de heller inte redo för belastning senare. Den växande kroppen måste vänjas vid successivt ökande belastning för att kunna utvecklas normalt. Ingenting magiskt kommer att hända på ettårsdagen som gör att hunden nu är redo för full belastning.

Hunden i träning

Träning kan definieras på olika sätt. Allt ifrån att ligga stilla till att dra släde är en form av träning. I denna text innebär träning; ”en

fysisk aktivitet som utvecklar alternativt underhåller hundens fysiska förmåga”.

Hunden utsätts under träning och tävling för en mängd olika skaderisker. Riskerna varierar med bland annat träningsform, träningsintensitet, typ av underlag och hundens allmänna fysiska förutsättningar.

Uppvärmning

Ett bra sätt att undvika skada är att ge uppvärmningen en väsentlig del i den vardagliga träningen. Att värma upp hunden 10-20 minuter innan ett träningspass innebär minskad skaderisk. Uppvärmningen bör anpassas till det arbete hunden ska utföra. Intensiteten i uppvärmningen bör därför inledningsvis vara låg för att sedan öka och närma sig den tänkta arbetsintensiteten vid slutet. Uppvärmning kan därför

röra sig allt ifrån promenad till rapportering över stock och sten. Muskler, leder och ligament har nu fått en möjlighet att anpassa sig till ökad belastning och risken för en muskelsträckning eller leddskada minskar. Med enkla medel förebyggs lidande, förlorad träningstid eller förlorade tävlingsmöjligheter.

Träningsunderlag

En annan sak att tänka på är vad du tränar på för underlag. Generellt kan sägas att ett hårt underlag sliter mer på hundens rörelseapparat än ett mjukt. Det är därför eftersträvansvärt att underlaget är varierat som exempelvis kuperad terräng. Det varierade underlaget stärker senor och ligament samt främjar hundens balans, det är viktigt för minskad skaderisk.

Individen

Det är viktigt att anpassa träningsform och intensitet till hundens fysiska förmåga och att även se till dagsformen. Om hunden har skador eller utvecklingsrubbnings- som exempelvis höftledsdysplasi, bör du ta hänsyn till detta och anpassa träningen efter hur hunden svarar. Det är aldrig fel att låta hunden arbeta, bygga upp sin muskulatur och utveckla sin fysiska kapacitet, men det ska göras på ett sätt som är individuellt anpassat. Det är därför viktigt

att du känner och förstår hundens begränsningar, speciellt som hunden själv inte gör det.

Undvik starkt påfrestande övningar som sliter mer än det stärker. Måste hunden hoppa in och ut ur en bil många gånger på en dag är det lämpligt att på något sätt hjälpa till. En hemmagjord ramp eller att bara hålla i halsbandet när hunden hoppar ned är två enkla sätt. En hund som väger 40 kg och hoppar ned 40 cm utsätter sitt framparti för en stötblastning på 100 kg. Ett onödigt slitage som lätt kan undvikas.

Nedvarvning

Nedvarvning är en viktig del för att transportera bort slaggprodukter från muskulaturen efter träning och ge musklerna förutsättningar för god återhämtning. Nedvarvningen bör pågå i 10-20 minuter och anpassas till det arbete hunden har utfört. Både uppvärmning och nedvarvning är extra viktigt om det är kallt. Är hundens muskulatur kall minskar blodcirkulationen och risken för skador ökar.

Det är viktigt att anpassa träningsform och intensitet till hundens fysiska förmåga och att även se till dagsformen.

Massage och stretching

Massage och stretching i olika former ökar allt mer i popularitet. Massage kan enkelt förklaras som kroppsberöring, vilken kan utföras på ett flertal olika sätt. Gemensamt är att en ökad blodcirkulation stimuleras. Sannolikt upplever hunden det som behagligt, precis som vi. Det är inte troligt att massage utgör någon ökad skaderisk. Undantaget är vid en akut muskelskada där du vill undvika en ökad blodcirkulation för att istället kyla den skadade muskeln. Om hunden har ont eller inte kan slappna av under massagen bör du låta bli.

Stretching innebär en töjning av muskulaturen med leden som centrum. Följden av stretching är en ökad ledrörlighet. En frisk muskulatur kring en frisk led som belastas i hela sitt naturliga rörelseomfång behöver inte tänjas. När rörligheten i en frisk led ökar skapas en överrörlighet

i leden. Leden belastas då i yterkanterna där ledbrösket är som tunnast, och därför utsätts för ökat slitage och en ökad skaderisk. Vid en muskelskada kan däremot stretching vara lämpligt för att minska ärrbildning och på så sätt låta muskeln få läka utan minskad elasticitet som följd, och med bibehållet rörelseomfång. Sådan behandling bör alltid ske i samråd med veterinär.

Tänk på följande punkter så kommer ni med enkla medel att minimera skaderisken och få en gladare och friskare hund:

- Uppvärmning
- Underlag
- Träningsform
- Individuen
- Nedvarvning

Lycka till med er fortsatta träning och tävling!

Agria
Djurförsäkring

Svenska Kennelklubben
163 85 SPÅNGA

Besöksadress Rinkebysvägen 70
Telefon 08-795 30 00 Telefax 08-795 30 40

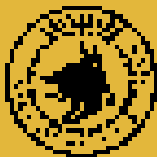
Webbplats www.skkl.se
E-post info@skkl.se

Svenska Brukshundklubben
Box 4

123 21 FARSTA

Besöksadress Frykdalsbacken 20, Farsta
Telefon 08-556 811 00 Telefax 08-556 811 29

Webbplats www.brukshundklubben.se
E-post info@brukshundklubben.se

SVENSKA KENNELKLUBBEN
HUNDÄGARNAS RIKSORGANISATION